

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2009/78/EB

2009 m. liepos 13 d.

dėl dviračių motorinių transporto priemonių stovų

(kodifikuota redakcija)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) 1993 m. birželio 14 d. Tarybos direktyva 93/31/EEB dėl dviračių motorinių transporto priemonių stovų ⁽³⁾ buvo iš esmės keičiama ⁽⁴⁾. Siekiant aiškumo ir racionalumo minėta direktyva turėtų būti kodifikuota.
- (2) Direktyva 93/31/EEB – viena iš 1992 m. birželio 30 d. Tarybos direktyvoje 92/61/EEB dėl dviračių ir triračių motorinių transporto priemonių tipo patvirtinimo, kurią pakeitė 2002 m. kovo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/24/EB dėl dviračių ir triračių motorinių transporto priemonių tipo patvirtinimo ⁽⁵⁾, numatytos EB tipo patvirtinimo sistemos atskirųjų direktyvų, ir nustato techninius dviračių motorinių transporto priemonių dizaino ir konstrukcijos reikalavimus stovams. Šie techniniai reikalavimai susiję su valstybių narių įstatymų derinimu, siekiant kiekvienai transporto priemonių rūšiai taikyti EB tipo patvirtinimo tvarką, numatytą Direktyvoje 2002/24/EB. Todėl šiai direktyvai taikomos Direktyvoje 2002/24/EB išdėstytos nuostatos dėl transporto priemonių sistemų, komponentų ir atskirų techninių agregatų.

- (3) Kadangi šios direktyvos tikslo, tai yra dviračių motorinių transporto priemonių stovų EB komponento tipo patvirtinimo suteikimo, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygiu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

- (4) Ši direktyva neturėtų daryti poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo pradžios terminais, numatytais II priedo B dalyje,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Ši direktyva taikoma visų rūšių dviračių motorinių transporto priemonių, kurios nurodytos Direktyvos 2002/24/EB 1 straipsnyje, stovams.

2 straipsnis

Dviratės motorinės transporto priemonės stovo EB komponentų tipo patvirtinimo suteikimo tvarka bei laisvo tokių transporto priemonių judėjimo sąlygos nustatytos Direktyvos 2002/24/EB II ir III skyriuose.

3 straipsnis

Pakeitimai, būtini I priedo reikalavimus suderinti su technikos pažanga, priimami laikantis Direktyvos 2002/24/EB 18 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos.

4 straipsnis

1. Valstybės narės neturi teisės dėl su stovais susijusių priežasčių:

— atsisakyti suteikti EB tipo patvirtinimą dviratės motorinės transporto priemonės tipui, arba

— uždrausti registruoti, parduoti arba pradėti eksploatuoti dvirates transporto priemones,

⁽¹⁾ OL C 234, 2003 9 30, p. 20.

⁽²⁾ 2007 m. rugsėjo 25 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 219 E, 2008 8 28, p. 66) ir 2009 m. liepos 7 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 188, 1993 7 29, p. 19.

⁽⁴⁾ Žr. II priedo A dalį.

⁽⁵⁾ OL L 124, 2002 5 9, p. 1.

jei tų transporto priemonių stovai atitinka šios direktyvos reikalavimus.

2. Valstybės narės atsisako suteikti EB tipo patvirtinimą bet kuriam naujam dviratės motorinės transporto priemonės tipui dėl su stovais susijusių priežasčių, jei nesilaikoma šios direktyvos reikalavimų.

3. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinių teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

5 straipsnis

Direktyva 93/31/EEB su pakeitimais, padarytais direktyva, nurodyta II priedo A dalyje, yra panaikinama nedarant poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo pradžios terminais, numatytais II priedo B dalyje.

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir skaitomos pagal III priede pateiktą atitikties lentelę.

6 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Ji taikoma nuo 2010 m. sausio 1 d.

7 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2009 m. liepos 13 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

H.-G. PÖTTERING

Tarybos vardu

Pirmininkas

E. ERLANDSSON

I PRIEDAS

1. APIBRĖŽTYS

Šios direktyvos tikslais:

- 1.1. stovas – tvirtai prie transporto priemonės pritvirtintas įrenginys, kuris gali išlaikyti vertikalią (arba beveik vertikalią) transporto priemonės stovėjimo padėtį, kai vairuotojas ją palieka be priežiūros;
- 1.2. atraminis stovas – stovas, kuris, jį ištiesus arba atlenkus, transporto priemonę laiko tik iš vienos pusės, o abu ratai liečia pagrindo paviršių;
- 1.3. centrinis stovas – stovas, kuris, jį atlenkus, laiko transporto priemonę, jai vienu ar keletu taškų remiantis į pagrindą abiejuose transporto priemonės vidurio išilginės plokštumos šonuose;
- 1.4. skersinis pakrypimas (sp) – procentais išreikštas faktinio atramos paviršiaus nuolydis, kai transporto priemonės vidurio išilginės plokštumos ir atramos paviršiaus susikirtimas sudaro statmenį su maksimalaus nuolydžio linija (1 brėžinys);
- 1.5. išilginis pakrypimas (ip) – procentais išreikštas faktinio atramos paviršiaus nuolydis, kai transporto priemonės vidurio išilginė plokštuma yra lygiagreti su maksimalaus nuolydžio linija (2 brėžinys);
- 1.6. transporto priemonės vidurio išilginė plokštuma – išilginė plokštuma, kuri yra simetriška transporto priemonės galiniam ratui.

2. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

- 2.1. Visose dviratėse transporto priemonėse turi būti įrengtas bent vienas stovas, kad nejudanti transporto priemonė (pvz., pastačius ją stovėjimo aikštelėje) galėtų tvirtai stovėti be žmogaus ar išorinių priemonių pagalbos. Dvigubus ratus turinčioms transporto priemonėms stovas nebūtinai, tačiau pastatytos jos turi atitikti 6.2.2 punkto reikalavimus (naudojamas stovėjimo stabdys).
- 2.2. Stovas turi būti atraminio, centrinio tipo arba abiejų tipų.
- 2.3. Jei stovas sukinėjasi ant šarnyrų apatinėje transporto priemonės dalyje arba transporto priemonės apačioje, užlenkiant stovą prieš transporto priemonę pradedant judėti, stovo išorinis kraštas (išoriniai kraštai) turi lenktis link transporto priemonės galinės dalies.

3. SPECIALIEJI REIKALAVIMAI

3.1. **Atraminiai stovai**

3.1.1. Atraminiai stovai turi:

- 3.1.1.1. galėti laikyti transporto priemonę taip, kad teiktų jai šoninį stabilumą nepriklausomai nuo to, ar transporto priemonė stovi ant horizontalaus atramos paviršiaus, ar ant šlaito, ir kad neleistų jai pernelyg lengvai pasvirti dar labiau (ir tai darydamas nesisuktų apie atramos tašką, į kurį remiasi atraminis stovas), arba kad nebūtų pernelyg lengva ją pastatyti į vertikalią padėtį bei dar labiau ją paversti (ir tai darydamas nepersisuktų į priešingą pusę);
- 3.1.1.2. galėti laikyti transporto priemonę, kad būtų išlaikytas jos stabilumas, kai transporto priemonė pastatyta ant šlaito, kaip nurodyta 6.2.2 punkte;
- 3.1.1.3. galėti automatiškai užsilenkti į įtraukto stovo arba į transporto priemonės judėjimo padėtį:
 - 3.1.1.3.1. kai transporto priemonė grįžta į normalią (vertikalią) judėjimo padėtį;

arba

- 3.1.1.3.2. kai transporto priemonė dėl sąmoningų vairuotojo veiksmų pajuda pirmyn;

3.1.1.4. nepaisant 3.1.1.3 punkto reikalavimų, būti suprojektuoti ir sukonstruoti taip, kad automatiškai neužsilenktų netikėtai pasikeitus pasvirimo kampui (pvz., jei transporto priemonę lengvai pastumia trečioji šalis arba pro šalį pravažiuojančios transporto priemonės sukeltas vėjo gūsis);

3.1.1.4.1. kai stovas yra atlenktas ar transporto priemonės stovėjimo padėtyje;

3.1.1.4.2. kai transporto priemonė yra verčiama, siekiant, kad tolimiausias stovo atsikišimas paliestų žemės paviršių;

ir

3.1.1.4.3. kai transporto priemonė stovėjimo padėtyje paliekama be priežiūros.

3.1.2. Reikalavimai, nustatyti 3.1.1.3 punkte, netaikomi, jei transporto priemonė suprojektuota taip, kad jos variklis negalėtų jos varyti, kai atraminis stovas yra ištrauktas.

3.2. Centriniai stovai

3.2.1. Centriniai stovai turi:

3.2.1.1. galėti laikyti transporto priemonę, kai vienas arba abu jos ratai liečia žemės paviršių arba kai nei vienas ratas neličia žemės paviršiaus, ir teikti tai transporto priemonei stabilumo:

3.2.1.1.1. kai atraminis paviršius yra horizontalus;

3.2.1.1.2. kai transporto priemonė yra pasvirusi;

3.2.1.1.3. kai transporto priemonė stovi ant šlaito, kaip aprašyta 6.2.2 punkte;

3.2.1.2. galėti automatiškai užsilenkti į įtraukto stovo arba į transporto priemonės judėjimo padėtį;

3.2.1.2.1. kai transporto priemonė pajuda pirmyn ir pakelia centrinį stovą nuo atraminio paviršiaus.

3.2.2. Reikalavimai, nustatyti 3.2.1.2 punkte, netaikomi, jei transporto priemonė suprojektuota taip, kad jos variklis negalėtų jos varyti, kai centrinis stovas yra ištrauktas.

4. KITI REIKALAVIMAI

4.1. Be to, transporto priemonėse turi būti įrengta signalinė lemputė, kurią turi aiškiai matyti vairuotojo vietoje sėdintis vairuotojas ir kuri įsižiebia įjungus degimą ir šviečia tol, kol stovas užlenkiamas į įtraukto stovo arba į transporto priemonės judėjimo padėtį.

4.2. Visi stovai turi turėti laikymo sistemą, kuri laiko juos įtraukto stovo arba transporto priemonės judėjimo padėtyje. Ta sistema gali būti sudaryta:

— iš dviejų atskirų įrenginių, pavyzdžiui, iš dviejų atskirų spyruoklių, arba iš vienos spyruoklės ir vieno laikančiojo įrenginio, pavyzdžiui, sąvaržos,

arba

— iš vieno įrenginio, kuris turi veikti be sutrikimų bent jau

— 10 000 normalaus eksploatavimo ciklų, jei transporto priemonė turi du stovus,

arba

— 15 000 normalaus eksploatavimo ciklų, jei transporto priemonė turi tik vieną stovą.

5. STABILUMO BANDYMAI

- 5.1. Siekiant nustatyti, ar stovai gali išlaikyti 3 ir 4 punktuose nurodytą stovinčios transporto priemonės stabilumą, būtina atlikti šiuos bandymus:

5.2. **Transporto priemonės struktūra**

- 5.2.1. Transporto priemonės masė privalo atitikti paruoštos eksploatacijai transporto priemonės masę.
- 5.2.2. Padangos turi būti pripūstos iki spaudimo, kurį rekomenduoja gamintojas, atsižvelgdamas į tą transporto priemonės struktūrą.
- 5.2.3. Transmisijos padėtis turi būti neutrali, o jei transmisija automatinė, reikia nustatyti „stovėjimo“ padėtį, jei tokia padėtis yra.
- 5.2.4. Jei transporto priemonė turi stovėjimo stabdį, jį reikia panaudoti.
- 5.2.5. Vairo mechanizmas turi būti užrakintas tinkamoje vietoje. Jei vairo mechanizmą galima užrakinti, kai jis yra pasuktas arba į kairę, arba į dešinę, bandymai atliekami abiejose padėtyse.

5.3. **Bandymo briaunelė**

- 5.3.1. Bandymams, nurodytiems 6.1 punkte, atlikti naudojama plokščia, horizontali briaunelė kietu paviršiumi, kuris yra sausas ir neužterštas smiltimis.

5.4. **Bandymo įranga**

- 5.4.1. Bandymams, nurodytiems 6.2 punkte, atlikti naudojama stovėjimo platforma.
- 5.4.2. Stovėjimo platformos paviršius turi būti standus, plokščias ir stačiakampis, jis turi laikyti transporto priemonę pastebimai neįlinkdamas.
- 5.4.3. Stovėjimo platformos paviršiaus atsparumo slydimui savybės turi būti pakankamos, kad transporto priemonė neslystų pagrindo paviršiumi, atliekant pakrypimo ir atsirėmimo bandymus.
- 5.4.4. Platforma turi būti suprojektuota taip, kad galėtų įgauti bent 6.2.2 punkte reikalaujamą skersinį pakrypimą (sp) ir išilginį pakrypimą (ip).

6. BANDYMO PROCEDŪROS

6.1. **Stabilumas ant horizontalaus atraminio paviršiaus** (3.1.1.4 punktui skirtas bandymas)

- 6.1.1. Pastačius transporto priemonę ant bandymo briaunelės, atraminis stovas ištraukiamas arba atlenkiamas į stovėjimo padėtį, o transporto priemonė atremiama į stovą.
- 6.1.2. Transporto priemonė pajudinama taip, kad kampas tarp vidurio išilginės plokštumos ir atraminio paviršiaus padidėtų trimis laipsniais (tai daroma keliant transporto priemonę vertikalia kryptimi).
- 6.1.3. Dėl šio judesio atraminis stovas neturi automatiškai grįžti į įtraukto stovo arba į transporto priemonės judėjimo padėtį.

6.2. **Stabilumas ant nuožulnaus paviršiaus** (*bandymai, susiję su 3.1.1.1, 3.1.1.2, 3.2.1.1.2, 3.2.1.1.3 punktais*)

6.2.1. Naudojant atraminį stovą, transporto priemonė pastatoma ant stovėjimo platformos, tada centrinis stovas atlenkiamas į ištraukto stovo arba į transporto priemonės stovėjimo padėtį, ir transporto priemonė atremiama į stovą.

6.2.2. Pagal šią lentelę stovėjimo platforma perkeliama iki mažiausio skersinio pakrypimo (sp), o tada atskirai – iki mažiausio išilginio pakrypimo (ip):

Pakrypimas	Atraminis stovas		Centrinis stovas	
	Mopedas	Motociklas	Mopedas	Motociklas
sp (į kairę ir dešinę)	5 %	6 %	6 %	8 %
ip (žemyn)	5 %	6 %	6 %	8 %
ip (aukštyn)	6 %	8 %	12 %	14 %

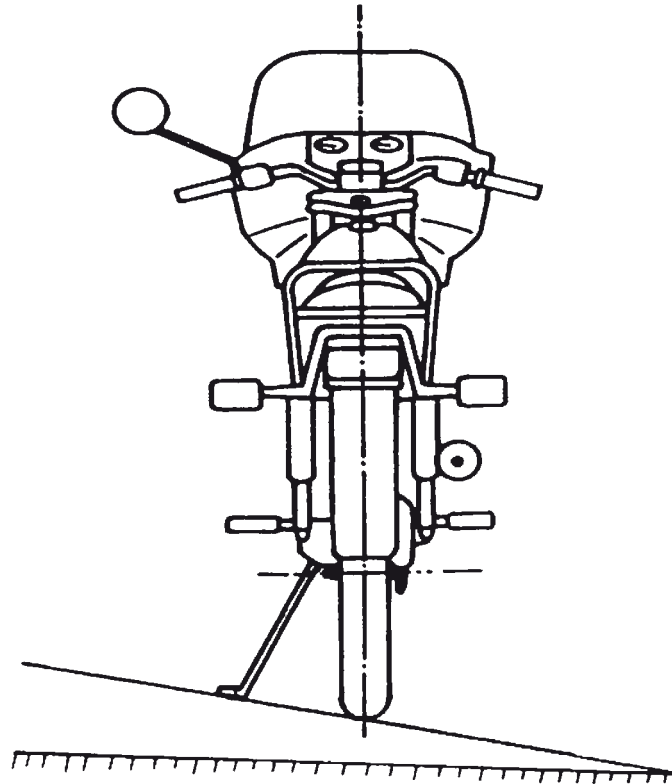
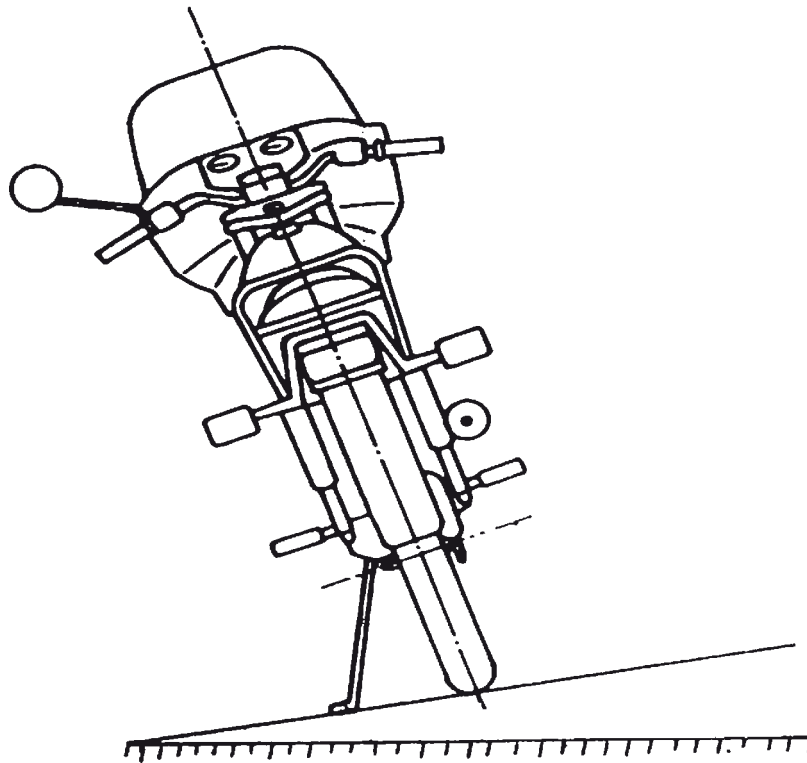
Žr. 1a, 1b ir 2 brėžinius.

6.2.3. Jei ant pakreiptos stovėjimo platformos esanti transporto priemonė stovi ant centrinio stovo ir tik vieno rato ir jei į atraminį paviršių besiremiantis centrinis stovas ir priekinis arba galinis ratas leidžia išlaikyti šią transporto priemonės padėtį, pirmiau aprašytus bandymus reikia atlikti transporto priemonei stovint tik ant centrinio stovo ir galinio rato, jei kiti šio punkto reikalavimai yra įvykdyti.

6.2.4. Tinkamai įvykdžius visus pirmiau pateiktus reikalavimus, transporto priemonė turi išlikti stabili, stovėjimo platformą kreipiant visais reikiama kampais.

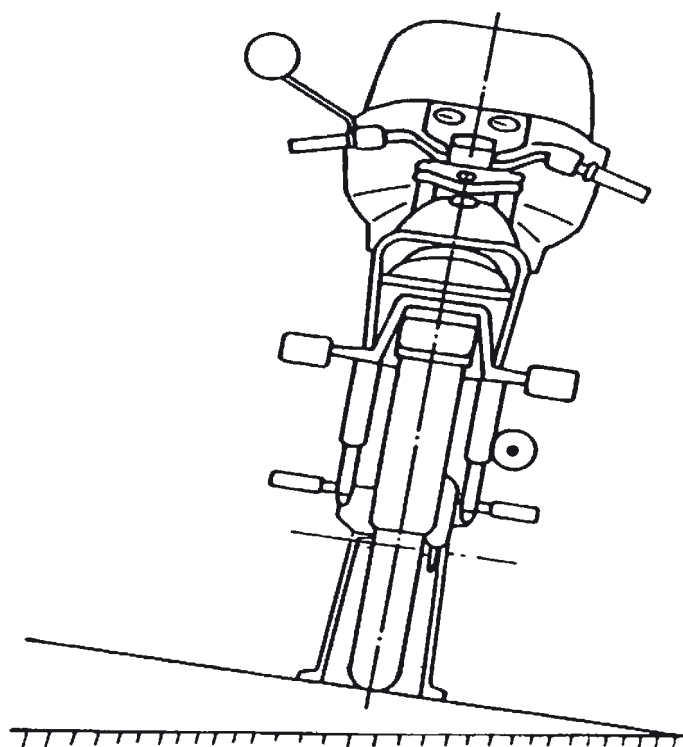
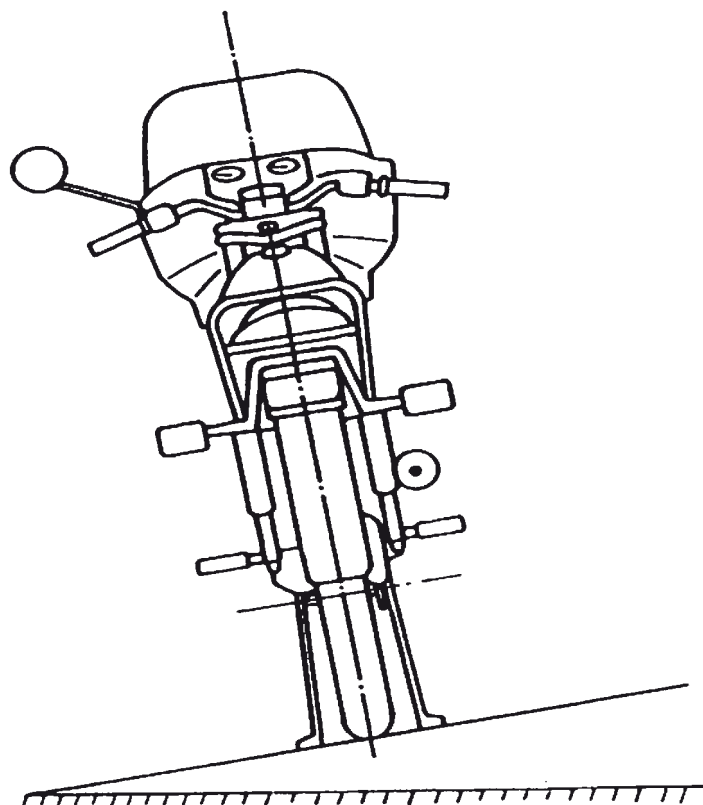
6.2.5. Kaip alternatyvą galima naudoti metodą, kai stovėjimo platforma nurodytais kampais pakrepiama prieš statant ant jos transporto priemonę.

1a brėžinys
Skersinis pakrypimas

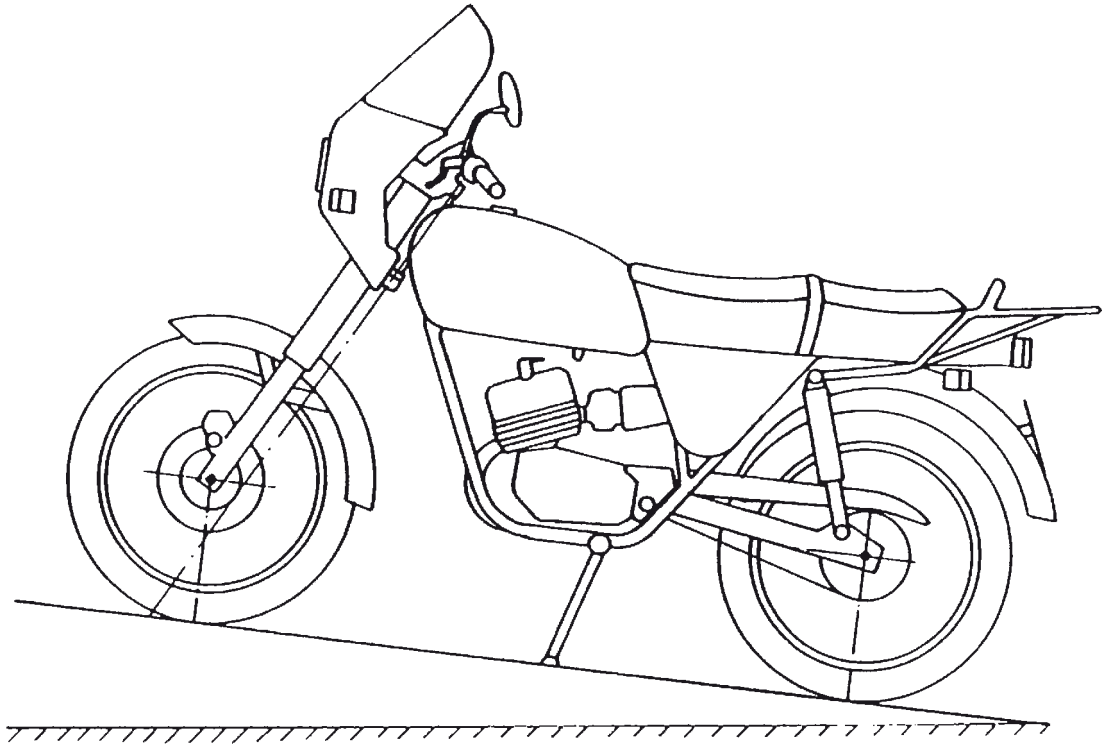
1b brėžinys

Skersinis pakrypimas

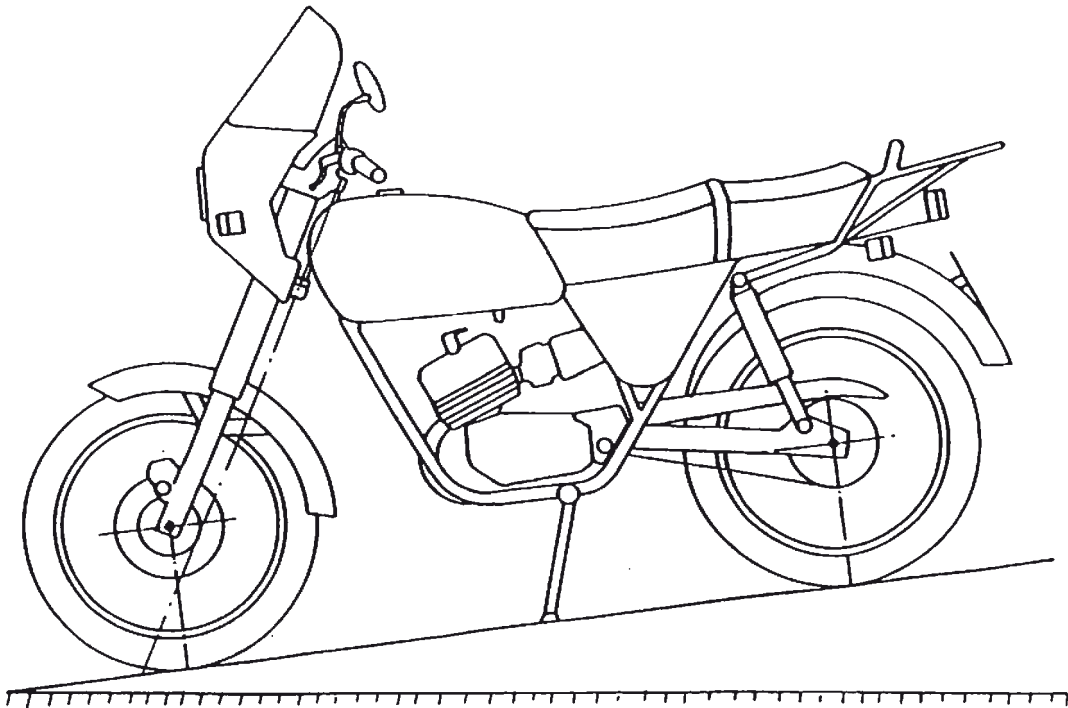

2 brėžinys

Išilginis pakrypimas aukštyn

Išilginis pakrypimas žemyn

*1 priedėlis***Informacinis dokumentas dėl dviračių motorinių transporto priemonių tipo stovų**

(šį dokumentą reikia pridėti prie paraiškos EB komponento tipui patvirtinti, jei ta paraiška teikiama atskirai nuo paraiškos EB transporto priemonės tipui patvirtinti)

Užsakymo Nr. (nurodo paraiškos teikėjas):

Paraiškoje dviračių motorinių transporto priemonių tipo stovų EB komponento tipui patvirtinti reikia pateikti informaciją, nurodytą šiuose Direktyvos 2002/24/EB II priedo punktuose:

— 1 dalies A skirsnio punktai:

- 0.1,
- 0.2,
- nuo 0.4 iki 0.6,
- 2.1,
- 2.1.1;

— 1 dalies B skirsnio punktai:

- 1.3.1.

2 priedėlis

Administracijos pavadinimas

Dviračių motorinių transporto priemonių tipo stovų EB komponento tipo patvirtinimo pažymėjimas

PAVYZDYS

Pranešimo Nr. pranešimą pateikusi tarnyba data

EB komponento tipo patvirtinimo Nr.: Pratęsimo Nr.:

1. Transporto priemonės prekės ženklas arba pavadinimas:

2. Transporto priemonės tipas:

3. Gamintojo pavadinimas ir adresas:

.....

4. Gamintojo atstovo pavadinimas ir adresas (jei gamintojas turi atstovą):

.....

5. Transporto priemonės pateikimo patikrinti data:

6. EB komponento tipo patvirtinimas suteiktas/nesuteiktas ⁽¹⁾:

7. Vieta:

8. Data:

9. Parašas:

⁽¹⁾ Netinkamą žodį išbraukti.

II PRIEDAS

A DALIS

Panaikinama direktyva su pakeitimu

(nurodyta 5 straipsnyje)

Tarybos direktyva 93/31/EEB

(OL L 188, 1993 7 29, p. 19)

Komisijos direktyva 2000/72/EB

(OL L 300, 2000 11 29, p. 18)

B DALIS

Perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo pradžios terminų sąrašas

(nurodytas 5 straipsnyje)

Direktyva	Perkėlimo terminas	Taikymo pradžios data
93/31/EEB	1994 m. gruodžio 14 d.	1995 m. birželio 14 d. (*)
2000/72/EB	2001 m. gruodžio 31 d.	2002 m. sausio 1 d. (**)

(*) Pagal Direktyvos 93/31/EEB 4 straipsnio 1 dalies trečiąją pastraipą:

„Nuo pirmojoje pastraipoje nurodytos dienos valstybės narės dėl su stovais susijusių priežasčių negali drausti pradėti eksploatuoti šios direktyvos reikalavimus atitinkančias transporto priemones“.

Minėta data yra 1994 m. gruodžio 14 d.; žr. Direktyvos 93/31/EEB 4 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą.

(**) Pagal Direktyvos 2000/72/EB 2 straipsnį:

„1. Nuo 2002 m. sausio 1 d. valstybės narės negali dėl priežasčių, susijusių su stovais:

- atsisakyti suteikti EB tipo patvirtinimą dviratai motorinei transporto priemonei arba
- uždrausti registruoti, parduoti arba pradėti eksploatuoti dvirates transporto priemones,

jeigu tų transporto priemonių stovai atitinka Direktyvos 93/31/EEB su pakeitimais, padarytais šia direktyva, reikalavimus.

2. Nuo 2002 m. liepos 1 d. valstybės narės EB tipo patvirtinimą kiekvienam naujam dviratės motorinės transporto priemonės tipui atsisako suteikti dėl priežasčių, susijusių su stovais, jeigu nesilaikoma Direktyvos 93/31/EEB su pakeitimais, padarytais šia direktyva, reikalavimų.“

III PRIEDAS

ATITIKTIES LENTELĖ

Direktyva 93/31/EEB	Direktyva 2000/72/EB	Ši direktyva
1, 2 ir 3 straipsniai		1, 2 ir 3 straipsniai
4 straipsnio 1 dalis		—
	2 straipsnio 1 dalis	4 straipsnio 1 dalis
	2 straipsnio 2 dalis	4 straipsnio 2 dalis
4 straipsnio 2 dalis		4 straipsnio 3 dalis
—		5 straipsnis
—		6 straipsnis
5 straipsnis		7 straipsnis
Priedas		I priedas
1 priedėlis		1 priedėlis
2 priedėlis		2 priedėlis
—		II priedas
—		III priedas